

Ловица

БРОЈ
867

УРЕЂУЈЕ И ИЗДАЈЕ
ДУШАН ЧАМПРАГ

Нови Сад, 20 април 1940

ЗА УРЕДНИШТВО ОДГОВАРА
ДУШАН ЧАМПРАГ

ГОДИНА
XVII

× Новосадска општина припрема мере за обнављање порушених кућа.

× Сnižена је стопа приреза Новосадској комори на 6 од сто.

× Код Новог Сада Дунав је опао више од једног метра.

× Ивжењери и радници прве секције за одбрану од поплаве приложили су, на иницијативу шефа секције инж. г. Милутина Татића, за пострададе од поплаве своту од 1200 динара.

× Заменик државног тужиоца г. Милош Свирчевић, премештен је, по потреби службе, за заменика државног тужиоца 7 положајне групе у Државно тужиоштво у Сомбору.

× Коло српских сестара у Новом Саду, приређује данас на Лазареву суботу, после Врбике у Спомен-дому у 4 часа, у корист пострадалих од поплаве своју традиционалну Дечју забаву са одличним програмом, богатим бифеом и играчком за ђаке.

× Асталско друштво „Гњаватор“, кога је председник г. Јоца Перваз, грађевинар, одуло је за Врбицу, од главе до пете, 15 сиромашне деце, чији су родитељи пострадали од поплаве.

× Друштво за унапређење Адамовићевог насеља, кога је председник г. Петар Павасовић, предложиће образовање државног одбора за обнову насеља.

× Градско поглаварство извештава кућевласнике да су потпуно неосноване раширене вести о томе, да становници из поплавлених делова града, који се пресељавају у приватне станове у другим деловима града, неће морати плаћати кирију. Градско поглаварство саопштава, да и они морају плаћати кирију за изнајмљене приватне станове, као и други грађани.

× Продужен је рок до 25 априла за пријем пријава за учешће на изложби и сајму приплодне стоке у Новом Саду, која ће бити отворена 18 маја о. г.

× Ових дана је отпочело усељавање становништва на непоплавлени део Адамовићевог насеља.

× Сопственике моторних возила који су поднели молбе за бевинске карте, извештава Саобраћајни отсек Месне полиције, да своје карте могу примити сваког дана од 12 до 14 часова.

× Повоно је успостављен директан саобраћај на прузи Нови Сад—Сомбор.

Извршни одбор културно-просветне заједнице Срба „Српска стража“ издао је ових дана овај проглас:

На развијеном стегу нашем исписујемо пламене речи Јединства, Отаџбине и Краља, и позивајући на сарадњу све честите родољубе Србе, започињемо рад који значи:

бескомпромисну борбу противу свих оних, који прете јединству земље, њеном угледу и части; бити на бранику отаџбине, свесни да су данашње границе Краљевине Југославије повучене не партиско-политичким споразумима и нагодбама, већ крвљу и костима најбољих Српских синова;

стварање јединственог националног Српског покрета у циљу повраћања старе славе и величине Српског народа.

То је наш циљ, то су наши задаци, и у име тог националног препорода Српског народа, ми започињемо рад са ускликом:

Да живи Краљ Петар II. Карађорђевић!
Да живи велика мајка Србија!

ПОХРВАЋЕНИ БУЊЕВЦИ НЕ МИРУУ

— Поводом поклонствене депутације у Загребу —

Добро је да забележимо, да су „Бачки Хрвати“ (Блашко Рајић, Ђидо Вуковић, Катавац, Јанкећ, Мајгон и други) приредили у Загребу у прошлу суботу и недељу, ни мање ни више, него „Буњевачки Дан“. Иако се малена група „Бачких Хрвата“ изгубила међу множином загребачких Хрвата, не чини параду смешном, јер је име Буњеваца синуло усред хрватске престонице, баш онако, као што је некад синуло усред Београда, кад су Буњевци били у њему.

Поклонствену депутацију пред одлазак поздравиле су и „Буњевачке Новине“ у Суботици и туриле су им у путну торбицу да повесу на дар загребачким Хрватима књигу бискупа Ивана Антуновића, великог буњевачког родољуба, којом се приказују Буњевци само као словенско племе, а не као Хрвати. Ова Антуновићева расправа цени и поштује старинско име Буњеваца и не допушта, да се то име изопачи или предругојачи.

„Буњевачке Новине“ дају им у торбицу уз то једну етнографску карту, по којој се карти доказује, да Буњевци и Срби у Бачкој чине словенску већину, а без Буњеваца и Шокаца створила би се овде већина несловенске мешавине.

Напоследку, добила су депутирци у торбицу још једну књигу, повесницу из 1918 године, кад се Суботица ослободила туђинскога јарма. Ова ће их подсетити, ако су случајно заборавили, да не би ова поклонствена депутација могла данас ићи без пасоша на „Буњевачки Дан“ у Загреб, да није херојска српска војска ослободила све Буњевце, па међу овима и ове згољне „Бачке Хрвате“.

Депутација је била и прочитала се са Хрватима. Била је и посетила господина Бана, па Дра Мачека и надбискупа Степинца. Шта су тамо говорили и просили — ми не знамо. Али једно знамо, да су се тамо приказали као рођени Хрвати (мада је то чиста неистина) и да они удружени са Шокцима имају права да преведу и прикључе читаву Бачку и Барању у посед Бановине Хрватској. Разумемо их, шовинисте су. Али ипак не можемо да разумемо толику смелост. Они, шака јада похрваћених Буњеваца имају смелости, да одалаче у Загреб стотине хиљада Срба, Буњеваца, Шокаца, Немаца и Мађара, који то не желе и која то неће никад дозволити, па макар то и решила која виша политика којег било режима. Уразумите се, залутала браћо!

Новопечени „Бачки Хрвати“ заборављају, да претпање не бива у један час и да историја једнога народа мења му име стародавно кроз многе векове постепеним претпањем и постепеном променом народног језика, народних обичаја и свију ових момената, које чине карактеристику једнога народа. Зар ови новопечени Хрвати, па макар они били и бискупови помоћници и скоројевићи сенатори, не могу да увиде, да заступају једну неизведиву ствар?

Раде Неумаре.

× Бан г. др. Јован Радивојевић, обишао је ових дана јужне крајеве Дунавске бановине који су такође страдали од поплаве, и у име Банске управе пружио прву помоћ пострадалом становништву у Смедереву, Гроцкој, Пожаревцу и Великом Градшту.

× Г. др. Јован Радивојевић, бан Дунавске бановине, расписа је изборе већника за Пољопривредну комору у 25 срезова, која ће бити одржани у недељу, 9 јуна о. г.

× Бан Дунавске бановине, г. др. Радивојевић, обишао је ових дана поплавлене терене у Тителском срезу и Петровграду.

× Подземне воде наносе велике штете колонији Чарнојевићево, где од 327 кућа, 300 је већ склоно паду.

× Градско поглаварство у Петровграду одобрило је ових дана повишење цена свима врстама хлеба.

× Окружни суд у Сомбору ослободио је од оптужбе г. г. Илију Миловића, председника староврбаске општине, као и бележника Бранка Бороту и писара Новака Радивојева.

× Доделиће се дозволе за отварање две нове апотеке и то у Кузмицу и Боки.

× Општина Српски Игебел расписала је натечај за пореског писара.

× Пошто је Касаија поништила првостепену пресуду, у Петровграду је почело поновно суђење бившем председнику општине г. Ђурица Берберском.

× Касациони суд је оснажио првостепену пресуду, којом је председник ковинске општине г. Аров Николић ослобођен од оптужбе, кога је тужио општински лекар због наводних фалсификата и клевете.

× Изложба, смотра и сајам приплодне и радне стоке подолске расе одржаће се у Иригу сутра у недељу, 21 априла о. г.

× За председника Јашатомићке општине, постављен је госп. Андрија Гигић.

× У 35 напредних општина Војводине, Савез земљорадничких задруга врши значајне опште вештачким ђубретом.

× Здравствена задруга на колонији Сокоцу Кулском, за непуне три године свог успешног рада, подигла је Задружни дом, са просторијама за апотеку, саветовалиште, болесничку собу, породилиште, читаоницу и задружну канцеларију.

СВАКА КУЋА
ТРЕБА ДА
ИМА СВОЈУ
КЊИЖНИЦУ
А СВЕ КЊИГЕ
ДОБИЈЕТЕ
У КЊИЖАРИ
„СЛАВИЈА“

Погледајмо истини у очи

Скоро целокупна наша штампа регистровала је један непобитан факат: да је Југославија у току 1938 године увезла аграрних производа у вредности једне милијарде и две стотине педесет седам милиона динара.

Поред овога факта намеће нам се питање: да ли смо ми уопште „аграрна“ земља, као што ми то сами о себи говоримо. Може ли се аграрном да назове земља, која више аграрних производа увози него извози!

Свакако не. Наша се земља не може да сматра толико аграрном, колико земљом сиромашнога сељака.

Запитаће се многи: по чему то? — и тражиће доказа за ову тврдњу. Све њих ми упућујемо на констатацију института за конјунктурна истраживања у Бечу, који, говорећи о нашој земљи вели:

„Када је реч о Југославији и осталим Балканским земљама, морамо да нагласимо да су те земље пренасељене. Просечан број становника износи једва 66,9 на 1 км² и по том броју Југоисточне земље спадају у ред најслабије насељених европских држава; али за слабу или јаку насељеност није меродаван само број становника на 1 км², него и површина земље под културама, интензивитет искоришћавања тла, клима, индустријализација, и т. д.

Удео тла под културама, односно удео обрадиве земље према укупној површини у Југославији и на читавом Балкану је веома мален и износи свега 34,1%, односно 24,7%. Пренасељеност је још очигледнија кад се површина тла под културама и површина обрадиве земље упореде са просечним бројевима лица, запослених у пољопривреди (235, односно 170 на км²). Ни у једној другој земљи у Европи пољопривреднику не стоји на расположењу мања површина агрикултурне земље, него у Југославији и на Балкану. Степен индустријализације слабији је још само у Литви и Пољској, али је и у тим двема земљама сразмера између броја пољопривредника и агрикултурног тла знатно повољнија.

Из ових се података види, да се проблем пренасељености у Југославији и Југоисточним земљама истиче јаче, него ма у којој другој европској земљи. Несразмера између људи и земље манифестује се на два начина: у распарчаности поседа и у великој, ипак често прикривеној, беспослици. Од свих пољопривредних газдинстава у Југославији 68% располаже са мање од 5 хектара поседа. Велики део пољопривредне радне снаге остаје неискоришћен, јер нема шта да ради“.

Ето до каквих је резултата дошао овај угледни научни институт својим истраживањима.

Намеће нам се зато питање: смемо ли и надаље да се обмањујемо да смо ми аграрна земља и да је нама, зато, свака тенденција ка индустријализацији земље непотребна!

Индустријализацијом земље ми ћемо створити могућност

запослења једног доброг дела овог сељачког народа, који у овој „аграрној“ земљи вапије за радом.

А да је ово наше тврђење тачно, најбоље се види у Борову,

где је „Бата“ подигао своје творнице, у којима су запослени махом сељаци из околних места. У околним „Батиним“ творницама нема беспослених, нема пасивних општина. П. Ж.

Ево како се гинуло за крст часни и слободу златну.

Горња слика нам казује, како су браћа Србијанци умирали, да би створили данашњу лепу Југославију.

Нове измене у пореским законима

Након одржаних конференција између претставника министарства финансија и претставника приватних организација у ствари измена у пореским законима, изашле су 30 марта Уредбе о изменама закона о непосредним порезима. Измена има веома мало, Код кућарине дата је могућност обвезницима да траже отпис основног пореза у случају ненаплаћивања кирије од 14 дана по пријему судског решења.

Код пореских обвезника течевине признаје се на име „онерозних издатака“ 6% од пореске основице а највише 60 хиљада динара.

Допуњено је код непосредних пореза да се код инжињера-предузимаца за вођење књига узима као услов промет од 4 милиона динара.

Отпали су као књигаши они индустријалци чија је пореска основица испод 100.000 динара, али обрт од 2.000.000 динара.

Посебних пореских додатака ослобођена су занатска предузећа која производе и прерађују људску и сточну храну, која производе и прерађују средства за заштиту биља, те електрична предузећа у местима испод 5 хиљада становника.

Код службеног пореза повећан је минимум ослобођења пореза од 400 на 600 динара ако приход није већи од 1000 дин. месечно.

Допунски порез износи сада 15% уместо прогресивног који је ишао до 25%.

Плаћени социјални допринос признат је као одбитна ставка свима обвезницима, којима се порез разрезаје по књигама, као и друштвима.

Соколство

Соколско друштво Нови Сад отпочиње са приређивањем својих излета у Фрушку Гору, те позива своје чланство да на тим излетима узме учешћа како би се оспособило за даљи истрајни и напорни рад свакидашњице, освежавајући своја плућа и свој дух проводећи један безбрижан дан у природи на свежем горском ваздуху. Ови излети ће се одржавати сваке недеље и биће благовремено објављено плакатима све потребно о истима.

Први излет ће бити на Стражилову и то у недељу 21 априла. Састанак ће бити на железничкој станици Нови Сад у 6.30 часова и то за нежебаче и жеаске категорије, док ће вежбачи-пешаци имати састанак у Соколском дому на летњем вежбалишту у 5.45 часова а вежбачи-бициклисти на истом месту у 7 часова. Позивамо браћу и сестре нежебаче-чице да своје учешће благовремено пријаве канцеларији Соколског друштва. Пријавити се може сваки дан од 8—12 и 14—18 лично или у исто време путем телефона на бр. 26 64. Цена железничкој карти је 450 дин. са повластицом т. ј. уз уредну соколску исказницу. Браћа и сестре вежбачи и вежбачице ће се прија-

вити својим водницима. Повратак са излета ће бити за све (сем бидиклеста) возом, који стиже у Нови Сад у 18.55 часова.

Са четврте редовне седнице Соколског друштва у Новом Саду

Управни одбор Соколског друштва Нови Сад, одржао је 12-V своју четврту редовну седницу под председањем брата Старешине Јована Тотовића, која је поред текућих послова била посвећена нарочито питању поплава у Новом Саду, — међу којима је и велики број чланова овог друштва.

Из извештаја друштвеног начелника види се, да су од стране овога друштва учествовала два члана на међужупским утакмицама у Београду. У соколани овога друштва у месецу марту нису могле бити одржане редовне вежбе, јер није било огрева.

Рад појединих секција био је застао и због поплава у Новом Саду, али са умањеном ове неводе наставља се постепено и рад у друштвеним секцијама.

У току је акција, да соколска друштвена музика свира јавно у градском парку наизменично са војном музиком.

У току је исто тако акција, да се образује посебан друштвени лекарски отсек у коме ће лекари чланови Соколског друштва пружати савете и прву помоћ друштвеним члановима.

Примљени су 9 нових чланова који су прешли у Нови Сад из других соколских друштава.

У вези са поплавом у Новом Саду одлучено је, да ће чланови Соколског друштва у граду сакупљати прилоге у животним намирницама и оделу, док се скупање новчаних прилога врши интерво међу друштвеним члановима.

Наше слушкиње...

Чланак госпође Марине Б. С. у 865 броју нашег листа одјекнуо је у срцима многих наших суграђанки, не само ради потребе Дома за старије госпође у Новом Саду, које могу платити свој боравак, него и ради послуге о којој госпођа М. каже: да је данас *више него опасна!* А тима су такве госпође препуштене на милост и немилост. Више на немилост, да како!

Питање послуге данас је можда важније, *него икоје друго*, не само за старије људе, него и за многе домазлуке, где је жена у Уреду запослена и само долази кући, да се одмори т. ј. да види: колико је покрадена и да слуша најпогрдније псовке, ако се крађи и прљавштину успротиви или несавесну послугу отера.

Питање слушкиња или како то старији Срби деликатно кажу „млађага“ решили су наши стари још у средњем веку паметније, него ми данас. У тестаменту Радангоста, богумилског главара, који је умро у XV. веку у Дубровнику, види се, да он оставља легате за три „млађе моје“ са равним именима. Тај је пасус др. Ђиро Трухелка растумачио као да су то све кћери Раданове, али Радан (зна се) није имао ни једне, него су то три слушкиње,

на које је мислио и у часу умирања, јер су га редом верно двориле свака до своје удаје. Све три он дабоже, није имао одједном у кући. Обичај слушкиња, које се држе као неки чланови породице, има и данас у Дубровнику, па било их је и код Срба у патријархалном времену. Данас је Београд пун Словакиња и Словенки, јер су Српкиње познате, да нису добре слушкиње.

Баш добротворна Удружења могла би то питање уредити већ онда, када се дели зимска помоћ. Да је добију само поштене и вредне жене, о којима се води евиденција. Онда крадљива слушкиња не би могла дрско довикнути својој госпођи, која је добро плаћа, али коју она алоставља и сву кућу запушта: Ја се не бојим ни Бога, а камо ли полиције и суда или — Вас! Онда се не би могло десити, да једна послужавка за плату од 500—600 динара месечно, *ради пола сата на дан* и само сања о том, како ће госпођу додворити. Увек бесна, што иста није болесна, и не мисли скоро да „папке отегне“. Сама јој откаже посао, а онда седа даље у кухињи и вешерница месецима насрћући на

своју послодавку, којој више не ради, али чија дрва и остале ствари краде до последњег комада, до кога може доћи. Полицији лаже, да ће ко „сутрадан“, а и не мисли да иде, док не нађе другу жртву, другу удовицу, да се и ту ко крпељ увуче, да не ради, и да плачка, и да понови свој програм! Ето, све је то „више него опасно“, право каже г-ђа Марина Б. С. А то није потребно, да тако буде. Добрих слушкиња нема ни 3%, а која се дама хвали, да је баш њена „добра“, то је самохвала пред мужем и светом, јер овој дами није стало, ако слушкиња краде и вара, јер је новац мужевљева зарда, а не њена. Само нека има удобан живот и не трује живце. Морао би бити негде форум, да се та питања расправе и те аномалије уклоне, а не да се још милостиње деле најлукавијим и најгорим типовима ове врсте, које стално воде „ратове нерава“ са својим госпођама. Не познају их они, који деле. Све жалбе на бездушне слушкиње морале би доћи пред тај форум, тада би се видела сва грозота комунистичке идеологије на томе пољу.

Јелица Б. Беловић.

Како су Новосађани провели зиму?

Кроз мало отшкринуте усне пролазника, пред вратима која су се на брању откључавала и отвара, да би се са треском опет затворила, приликом чекања пред лифтовима, као и код скакања са ноге на ногу да би се појачао рад крвотока, водили су се ове зиме, у Новом Саду, исти разговори:

— Двадесет степени испод нуле!... Према извештају метеоролошке станице, приближује се још хладнији и много дужи хладан талас који је већ приспео до Будимпеште!.. Како ли је Финцима и Русима?.. Зар њима није хладно? Докле ће, кад ће престати?..

Дави су се ређали; димњаци даноноћно димили; дрво нестало, а цене су скакале дрвету, хлебу и осталим намирницама које се убрајају у насушну потребу. У ово време, у почетку и средином зиме, првачло се повешто и о Одбору за сузбијање скупоће и несавесне спекулације. Али, о томе се причало, као, уосталом, и о кивеско-јапанском рату, Гандијевим гладовањима и руму са Јамајке. Одбор је тада био у оснивању, а претставници Одбора били су ту и тамо, међу грађанством, изабрани од грађана, а кажу да се већ у почетку и радило у општем интересу.

Обзиром на све околности, Новосађани су ове зиме, у поређењу са зимама последњих година, имали много муке док се нису аклиматизирали у доскора непознатој атмосфери од 20 степени испод нуле и док нису навикли на редовно увиђање превентивних мера: куваног вина, „шумадиског чаја“, као и свега осталог што лечи без опасности по срце. Најтеже, навикли су на веровање спекулантима који су се брањили тиме, што су тврдили да није њихова кривица што „си-

ровине“ поскупљују!..

Обавијени милионима ситних и крупних пахуљица снега, навирани су се у близини згурени пролазници. Деца су се клизала по тоциларкама до којих су долазила газети кроз непочишћен снег. Људи и жене су јурили на све стране, увучене главе и издигнута рамена, као корњаче, без посматрања илуминираних злого, без застајкивања, причања и оговарања на угловима, са псовкама на стиснутим уснама, које су намеравали да упуте којем од возача моторних возила који их је попрскао и одјурно. Сви они су јурили центром и периферијом, од дрвара до пекара, љутили се на несавесну спекулацију и на криву.

У тим данима људи су са великом чежњом мислили на сунце, посматрајући тмурно небо, вовећи се саоницама са периферије у центар и обратно. У центру града видели су се трамваји, који су клизали на ледом покривеним шинама, да би се на стапцима с муком и уз велику шкрипу кочица зауставили, или су им се точкови немоћно окретали у месту. Дотле су вредни домаћини периферије одгртали ставе и путеве, бацајући снег на све стране. Негде је наслага снега износила преко метра, негде мање, а тамо где га је најмање било, видели су се врапци и шеве, како кљуцају по снегу и чеपर्кају не би ли нешто и за себе нашли. На дрвећу изван града и на пољанама сакупљале су се гладне и порвебле вране, гачући и слетајући на све што су мислиле да ће моћи оштетити, а вечери су ишли на места где су им ловци оставили храну, да би се разочарани развили јер храна је припала онима који су били вреднији!

Хладноћа је долазила и про-

лазила; ниво снега се пењао и падао; спекуланти су дивали цене као никада досада, без неког нарочито упадљивог утицаја.

Преко од Спомен-дома клизалиште било је увек пуно младих клизача; испред Дунавског парка скијаша су нестрпљиво очекивали долазак и полазак аутобуса, који ће их одвести на свежна брда у Срему, а старији, нездравнији, тражили су разоводу око пећи, где су им се са раскрвљених усана чули гласови запомагања због несташнице огрева и хране. Зидови су били толико танки као и њихова залиха од јесенас. Хладноћа је кроз зидове пробијала као из шале, али гласови њихови нису могли да пробију зидове, да би умилостивили пекарево и дрварево срце. А и да су допрли до њихових ушију?!

Купача није било ове зиме. „Купача сезона“ је прошла без славе појединаца, а ни на Богојављење, када се увек нађе повеко, ако не из храбрости ово ради награде, није се нико нашао ко би вит обичаја наставио.

Мрав је дивао ксфалт, померао гла. Капије су шкривале, пси завијали... Није било тепања по замраченим угловима вративу; није било шетње по затрпаним парковима. Скоро на сваком кораку видела се туча коња, који нису могли да извуку велике товари на клизавом терену, а људи су се облачили „по сибирски“. За њима нису ни жене заостајале, јер нису мислиле много ни на ливију ни на тев, а сви заједно тражили су најкраће путеве до унапред постављеног циља.

Тапкање у месту у центру града, трчање на периферији и задржавање по гостионицама, што су биле, углавном, типичне одлике ове дуге, минуле зиме. У времену прилива новца, првих пет дана после првог у месецу, видели су се многобројни фијакери и саонице, који су равносили Новосађане на рибљу вечеру код омиљеног „Ловачког рога“, одакле би их у повоћ, свите и пуне дивних мелодија циганске музике, одвели до „Шумадије“, да се у миру поразговарају, да мезете, а да би их однели на уобичајени завршетак познатих „маршрута“, код „Османа“, где је отворено и дању и ноћу, где нема празника ни лети ни зими, где ни термометар, ни поплава не одређује посету.

Хладна је била зима и прошла је. Али, нако дуга зима није срећа, дочекали смо и већу несрећу — поплаве.

И. Мудрински.

Добро чишћено одело је трајно и елегантно

ЕТИЛЕН

Нови Сад, Кр. Петра II. 4
чисти суво Ваше одело

Треба ли узети топлу или хладну храну?

Температура јела и пића има велики значај у нашој исхрани. Уопште увевши, треба избегавати сувише топла и сувише хладна јела и пића. Претерана температура, било у једном или у другом правцу, може да изазове запаљење слузокоже стомака, да одузме телу неесу кољичину топлине, која би му била потребна, па чак и да проузрокује повреде на слузници стомака.

Чињеница да куварице често пате од стомака приписује се баш томе, што стално узимају или сувише врућу или сувише хладну храну. Људи, који имају поремећен стомак због узимања хране, чија температура прелази нормалну, веома су осетљиви. Најмања промена, као што је, на пример, чаша пива или дуже шетање, може да изазове пролив или катар црева или стомака.

Постоје јела или пића, која су везана за одређену топлину, јер баш температура даје јелу укус, без којег не бисмо могли да се наситимо, јер нам укус отвара апетит.

Топло пиво или шампањак неће нам пријати, док вино ни најмање не шкоди ако је подгрејано. Сем тога, према јелу, осетићемо исту температуру на различит начин. Млеко од 12 степени, на пример, биће нам релативно хладно, док ће нам се лимуната исте температуре чинити толико топла да је уопште нећемо моћи да попијемо.

Сувише нагла промена у температури хране за кратко време може постати опасна, пошто ће калај са зуба моћи да попуца и ништа више неће бити у стању да спречи даље кварење.

Топла храна може, сем тога, да утиче и на укус јела на тај начин, што ће доклек парализовати језик и непце. Тако је један лекар установио да ако се језик држи пет минута у топлој води од 50 до 52 степени језик губи потпуно моћ осећаја шећера. Уколико је температура већа, утолико ће и та привремена и локална парализа бити јача и односиће се и на друге надражаје.

Услед узимања топле хране човек не може да је добро прожева и тако спроведе у стомак у мањим или већим количинама, проузрокујући на тај начин поремећаје у варењу.

Код исхране, као уосталом и свугде, може се закључити да човек треба да се држи влатне средине.

Знаци тровања никотином

Тровања никотином релативно су ретка. Никотин изгледа као уљасти, жућкаста течност и има га у дувану до 7%. Смртна количина за одрасле износи 16 сантиграма.

Много су чешћа тровања дуванским димом и соком. Знаци овог тровања при првим покушајима пушења свима су познати. Тешко, па чак и смртна тровања, посматрана су и код старих пушача. Општи знаци

тровања су рапавост у грлу с оједима, бале на устима, мука и болови у стомаку, повраћање, бледило и хладноћа коже, несвестица и опште трзање.

Тровање атропином дешава се или такозваним беладоном

или чистим атропином, који се примењују код лечења очију. И овде тровања могу бити случајна и намерна. Опште је познат случај једне болничарке, која је неколико својих пацијентата отровала атропином.

Винове лозе, воћне саднице и руже у најфинијим сортама под гаранцијом

можете наручити код

Ладислава Шевара

дипломираног виноградаря и поседника расадника

ПЕТРОВАРАДИН (код железничке станице)

Телефони: канцеларије 71-70, расадника 71-64 — Тражите ценовник!

Ускршње празнике

са бисером ФРУШКОГОРАЦ

и другим финим винима у боцама весело ћете провести!

Телефон: 22-85

„ФРУШКОГОРАЦ“ к. д. Нови Сад, Уставска ул. 1.

Овогодишња Врбица у Новом Саду

Данас на Лазареву суботу, 20 априла о. г, носиће се Врбица.

Опход се креће у 2.30 часова по подне из Св. Саборне Ђурђевске цркве и то: Дунавском улазом до краја шеталишта, где ће се делити врбица. Натраг ће се ићи улицом поред шеталишта, од Матановићевог санаториума према Дому народног здравља, затим Булеваром Краљице Марије до зграде Матице Српске, даље, улицом Краља Петра I. до Саборне цркве.

Српска православна црквена општина новосадска умољава грађанство српске православне вероисповести да изволи узети учешћа у овој црквеној свечаности.

Распоред:

1) На челу поворке носиће се заставе средњих школа по реду старешинства.

2) Иза застава у продужењу формираће се поворка најмлађих нараштаја од деце из свих новосадских забавишта и то по следећем реду: 1. Школа др. Светозара Милетића, 2. Школа Мите Нешковића, 3. Школа Краља Петра II, 4. Школа Доситеја Обрадовића, 5. Школа Змај Ј. Јовановића, 6. Школа Војводе Степе Степановића, 7. Школа Краља Петра I, 8. Школа Бранка Радичевића, 9. Школа Војводе Путника и 10. Огледна школа. Из Петроварадина из Школе Јосипа Штросмајера и Илије Округића. По овом реду ће се формирати поворка од деце из забавишта поменутих школа, где, разуме се, постоје забавишта.

3) Иза најмлађих нараштаја забавишта формираће се поворка од деце из свих основних школа у Новом Саду и то по овом реду: 1. Школа др. Светозара Милетића (трг Кнегиње Зорке), 2. Краља Александра I, 3. Школа Краљице Марије (Његошева), 4. Школа др. Ђорђа Натошевића (Краља Петра II), 5. Школа Мите Нешковића (Љубљанска), 6. Школа Краља Петра II (Школска), 7. Школа Доситеја Обрадовића (Нови живи трг), 8. Школа Змај Ј. Јова-

новића (Гундулићева), 9. Школа Војводе Степе Степановића (Салајка), 10. Школа Јосипа Ј. Штросмајера (Петроварадин), 11. Школа Илије Округића (Петроварадин), 12. Школа Краља Петра I. (Темерински друм), 13. Школа Бранка Радичевића (Телепи), 14. Школа Војводе Путника (Дегелинара), 15. Огледна школа (Дубровачки пут) и 16. Сиротиште Травдафил (Сајлово).

4) Иза основних школа формираће своју поворку ученице Женске занатске школе.

5) Иза Женске занатске школе формираће своју поворку Државна женска грађанска школа. Иза ове долази:

6) Женска учитељска школа.

7) Државна женска реална гимназија.

8) Мушка грађанска школа.

9) Трговачка академија и Средња Техничка школа.

10) II. Мушка реална гимназија.

11) Мушка реална гимназија „Краља Александра I.“

12) Свештенство.

13) Управни одбор црквене општине и разне корпорације.

14) Остало грађанство.

ЈЕДИНСТВО — ВОЈВОДИНА 3:2 (2:1)

У недељу, 14 априла одржана је одлучујућа утакмица за треће место између београдских „зелених“ и Војводине. Пре утакмице владала је велика нервоза у публици, јер су сви знали да од исхода ове утакмице зависи, да ли ће Војводина играти у ужем такмичењу државе. Лепо време измамило је на игралиште око 2.000 гледалаца. Терен сув и идеалан за игру. Војводина је овог пута наступила без Мајтана, кога је одлично заменио Јошка Николић, коме је ово једна од најбољих утакмица од када игра у овом клубу. Јединство је данас игра-

ло у свом најбољем саставу. Што се тиче саме утакмице, она је била врло добра, али што се тиче игре Војводине, можемо слободно рећи да је била јако слаба. Плац је био немоћан код добрих пушача. Бекови, Николић и Попеско су били одлични. Халф ливнија је била слаба и то врло слаба. Навала растргана, која није могла никако да се снађе пред добрим противником. У Јединству су све линије функционисале одлично, нарочито халф ливнија. Војводини је ово једна од најслабијих партија. Није било ни говора о оној старој Војводини, која је увек одушевљавала публику. Играли су без везе и мозга, дакле један нервозан футбол. Војводина је знала да мора да победи, зато је почела плаховито и жустро, тако да је у самом почетку изиграла све адуте. Нарочито је слаба била халф ливнија, изузев Пожеге, која није могла да задржи опасне полутке „зелених“. У навали је ишло некако траљаво и бедно, тако, да је било жалосно гледати ову игру. Треба још додати да халфови нису давали лопте навали, услед чега се сам центар морао враћати натраг, ако је хтео да добије лопту. Јединство је играло мирно, сталожено и са вољом, те је сасвим заслужено победило. Нарочито се истакла халф ливнија, са Стевовићем на челу, која је разарала све навале Војводине.

Како је текла игра?

Сам почетак припада Војводини, која је у том делу игре опасна. Око средине првог полувремена Јединство се сређује и преузима игру у своје руке. Са малом надмоћношћу „зелених“ завршава се утакмица.

Већ у 8 минуту Роговић се пробио и између бекова даје први гол у сам горњи угао 1:0.

Све до 30 минута Војводина има шанса да повећа резултат, али навала незна да искористи повољне шансе.

У 34 минуту Аца Аранђеловић прелази неколико играча Војводине и сјајно туче у гол 1:1.

Два минута доцније, у 36 минути Живковић пење резултат на 2:1 за Јединство.

Од тог времена па све до краја игре Јединство је мало надмоћније. После одмора Вукчевић пење резултат на 3:1 у 9 минуту.

У 14 минуту Велкер присебним шутом смањује резултат на 3:2. Војводина је имала још неколико лепих шанса за постизавање голова, али њена навала није успела да искористи те повољне ситуације.

Код Војводине вреди подвући лепо и корисну игру Николића, Попеска и Пожеге. Сви остали су подбацили, неки мање, неки више, али то није сад важно. Треба истаћи да је Војводина иначе прилично несрећна у пуцању. Код Јединства је све ишло како треба и ваља. То је био плодан рад целе екипе, која је заслужено однела бодове из Новог Сада. Нарочито је била добра халф ливнија у саставу Кузманов, Стевовић, Дифранко. Добре су још биле спојке које су показале да су прави „бомбардери“.

Д. Савић.